

Kapacitásbővítésre vonatkozó piacikereslet- felmérési jelentés Szlovénia és Magyarország közötti határkeresztező pontra

– publikálásra –

2018-10-22

Ezt a közös felmérésen alapú jelentést bővített kapacitásra vonatkozó projekt lehetőségéről, az alábbi társaságok készítették:

Plinovodi d.o.o.

Cesta Ljubljanske brigade 11b

1001 Ljubljana, Szlovénia

email: info@plinovodi.si

telefon: +386-1-58-20-700

FGSZ Zrt.

Tanácsház u. 5

8600 Siófok, Magyarország

email: info@fgsz.hu

telefon: +36-84-312-311

Tartalomjegyzék

A.	Nem kötelező érvényű keresleti igény megjelölések	4
B.	Kereslet felmérése	9
i.	Múltbeli használat adatai	9
ii.	A legutóbbi éves kapacitásaukciónak eredményei	9
iii.	A bővített kapacitásra vonatkozó keresleti igény várható mennyisége, iránya és időtartama	9
C.	Következtetés a kapacitásbővítésre vonatkozó projekt indításáról	10
D.	Előzetes ütemterv	11
E.	Díjak	11
F.	Kapcsolat	12

A. Nem kötelező érvényű keresleti igény megjelölések

Az érintett szállítási rendszerüzemeltetők, azaz Magyarországon (HU) az FGSZ Zrt. és Szlovéniában (SI) a Plinovodi d.o.o. nem kötelező érvényű igényeket kaptak nem megszakítható kapacításra az FGSZ entry-exit rendszer és a Plinovodi entry-exit rendszer között jelenleg nem létező határkeresztező pontokra.

A magyar szállítási rendszerüzemeltető FGSZ az Európai Bizottság 2017/459 rendelete 26. cikk 6. paragrafusban meghatározott piaci felmérés során kapott nem kötelező érvényű keresleti igényeket többlet kapacításra.

A nem kötelező érvényű keresleti igény többlet kapacításra **Tornyiszentmiklós exit** pontra:

Magyarország irányából “EXIT KAPACITÁS”	Szlovénia irányába “ENTRY KAPACITÁS”	Gázév	Mennyiség (kWh/h)/év	Igény bejelentése másik TSO számára	Keresleti igény beérkezésének időszaka*	További információ
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2019/20	50.000	Nem	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2020/21	150.000	Nem	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2021/22	250.000	Nem	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2022/23	250.000	Nem	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2023/24	3.260.000	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2024/25	3.260.000	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2025/26	3.260.000	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2026/27	3.260.000	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2027/28	3.260.000	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2028/29	3.260.000	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2029/30	3.010.000	Igen	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2030/31	2.475.000	Igen	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2031/32	2.475.000	Igen	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2032/33	2.475.000	Igen	3*	

* A keresleti igény megjelölések beérkezési dátumának jelzésére az alábbi egységes időszakok kerültek alkalmazásra:

- 1) az előző keresletfelmérési ciklusban, több mint nyolc héttel az éves kapacitásaukció kezdetét követően benyújtott, és a keresleti igény korábban nem lett figyelembe véve;
- 2) az éves kapacitásaukció kezdete után legfeljebb nyolc héttel benyújtott (0 - 8 héttel az évente meghirdetett éves kapacitásaukció kezdete után);
- 3) az éves kapacitásaukció kezdete után, több mint nyolc héttel benyújtott, és a keresleti igény az adott évi keresletfelmérési ciklusban figyelembe vételre kerül (9 - 16 héttel az évente meghirdetett kapacitásaukció kezdete után)

A szlovén szállítási rendszerüzemeltető Plinovodi az Európai Bizottság 2017/459 rendelete 26. cikk 6. paragrafusban meghatározott piaci felmérés során kapott nem kötelező érvényű keresleti igényeket többlet kapacításra.

A nem kötelező érvényű keresleti igény többlet kapacításra **Pince entry** pontra:

Magyarországi irányából "EXIT KAPACITÁS"	Szlovénia irányába "ENTRY KAPACITÁS"	Gázév	Mennyiség (kWh/h)/év	Igény bejelentése másik TSO számára	Keresleti igény beérkezésének időszaka*	További információ
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2023/24	3.366.050**	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2024/25	3.367.991**	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2025/26	3.369.932**	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2026/27	3.323.014**	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2027/28	3.124.384	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2028/29	3.125.868	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2029/30	3.128.836	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2030/31	2.597.489	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2031/32	2.600.000	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2032/33	2.602.511	Igen (részben)	3*	
FGSZ Zrt.	Plinovodi	2033/34	50.000	Nem	3*	

* A keresleti igény megjelölések beérkezési dátumának jelzésére az alábbi egységes időszakok kerültek alkalmazásra:

- 1) az előző keresletfelmérési ciklusban, több mint nyolc héttel az éves kapacitásaukció kezdetét követően benyújtott, és a keresleti igény korábban nem lett figyelembe véve;
- 2) az éves kapacitásaukció kezdete után legfeljebb nyolc héttel benyújtott (0 - 8 héttel az évente meghirdetett éves kapacitásaukció kezdete után);
- 3) az éves kapacitásaukció kezdete után, több mint nyolc héttel benyújtott, és a keresleti igény az adott évi keresletfelmérési ciklusban figyelembe vételre kerül (9 - 16 héttel az évente meghirdetett kapacitásaukció kezdete után)

**További 300.000 kWh/h/y szezonális kapacitásigény érkezett be a megjelölt időszakokra.

A magyar szállítási rendszerüzemeltető FGSZ az Európai Bizottság 2017/459 rendelete 26. cikk 6. paragrafusban meghatározott piaci felmérés során kapott nem kötelező érvényű keresleti igényeket többlet kapacitásra.

A nem kötelező érvényű keresleti igény többlet kapacitásra **Tornyiszentmiklós entry** pontra:

Szlovénia irányából "EXIT KAPACITÁS"	Magyarország irányába "ENTRY KAPACITÁS"	Gázév	Mennyiség (kWh/h)/év	Igény bejelentése másik TSO számára	Keresleti igény beérkezésének időszaka*	További információ
Plinovodi	FGSZ Zrt.	2023/24	535.000	Igen	3*	
Plinovodi	FGSZ Zrt.	2024/25	535.000	Igen	3*	
Plinovodi	FGSZ Zrt.	2025/26	535.000	Igen	3*	
Plinovodi	FGSZ Zrt.	2026/27	535.000	Igen	3*	
Plinovodi	FGSZ Zrt.	2027/28	535.000	Igen	3*	
Plinovodi	FGSZ Zrt.	2028/29	535.000	Igen	3*	
Plinovodi	FGSZ Zrt.	2029/30	535.000	Igen	3*	

* A keresleti igény megjelölések beérkezési dátumának jelzésére az alábbi egységes időszakok kerültek alkalmazásra:

- 1) az előző keresletfelmérési ciklusban, több mint nyolc héttel az éves kapacitásaukció kezdetét követően benyújtott, és a keresleti igény korábban nem lett figyelembe véve;
- 2) az éves kapacitásaukció kezdete után legfeljebb nyolc héttel benyújtott (0 - 8 héttel az évente meghirdetett éves kapacitásaukció kezdete után);
- 3) az éves kapacitásaukció kezdete után, több mint nyolc héttel benyújtott, és a keresleti igény az adott évi keresletfelmérési ciklusban figyelembe vételre kerül (9 - 16 héttel az évente meghirdetett kapacitásaukció kezdete után)

A szlovén szállítási rendszerüzemeltető Plinovodi az Európai Bizottság 2017/459 rendelete 26. cikk 6. paragrafusban meghatározott piaci felmérés során kapott nem kötelező érvényű keresleti igényeket többlet kapacitásra.

A nem kötelező érvényű keresleti igény többlet kapacitásra **Pince exit** pontra:

Szlovénia irányából “EXIT KAPACI- TÁS”	Magyarország irányába “ENTRY KAPA- CITÁS”	Gázév	Mennyiség (kWh/h)/év	Igény bejelentése másik TSO számára	Keresleti igény beér- kezésének időszaka*	További információ
Plinovodi	FGSZ Zrt.	2023/24	735.000**	Igen (részben)	3*	
Plinovodi	FGSZ Zrt.	2024/25	735.000**	Igen (részben)	3*	
Plinovodi	FGSZ Zrt.	2025/26	735.000**	Igen (részben)	3*	
Plinovodi	FGSZ Zrt.	2026/27	735.000**	Igen (részben)	3*	
Plinovodi	FGSZ Zrt.	2027/28	535.000	Igen	3*	
Plinovodi	FGSZ Zrt.	2028/29	535.000	Igen	3*	
Plinovodi	FGSZ Zrt.	2029/30	535.000	Igen	3*	

*A keresleti igény megjelölések beérkezési dátumának jelzésére az alábbi egységes időszakok kerültek alkalmazásra:

- 1) az előző keresletfelmérési ciklusban, több mint nyolc héttel az éves kapacitásaukciónak kezdetét követően benyújtott, és a keresleti igény korábban nem lett figyelembe véve;
- 2) az éves kapacitásaukciónak kezdete után legfeljebb nyolc héttel benyújtott (0 - 8 héttel az évente meghirdetett éves kapacitásaukciónak kezdete után);
- 3) az éves kapacitásaukciónak kezdete után, több mint nyolc héttel benyújtott, és a keresleti igény az adott évi keresletfelmérési ciklusban figyelembe vételre kerül (9 - 16 héttel az évente meghirdetett kapacitásaukciónak kezdete után)

**További 300.000 kWh/h/y szezonális kapacitásigény érkezett az első két évre, valamint 250.000 kWh/h/y szezonális kapacitásigény a másik két évre.

Šempeter (SI>IT):

Emellett a szlovén szállítási rendszerüzemeltető Plinovodihoz nem kötelező érvényű keresleti igény érkezett az Európai Bizottság 2017/459 rendelete 26. cikk szerint az olasz szállítási rendszerüzemeltetővel (SNAM Rete Gas spa.) közösen kiírt nem kötelező érvényű inkrementális kapacitás igény eljárásban. **Šempeter exit** pontra a nem kötelező érvényű kapacitásigény Olaszország irányába 2.495.000 kWh/h/y a 2023/24-es gázévtől, valamint 2.475.000 kWh/h/y a 2026/2027-es gázévtől.

Szlovénia irányából “EXIT KAPACI- TÁS”	Olaszország irányába “ENTRY KAPA- CITÁS”	Gázév	Mennyiség (kWh/h)/év	Igény bejelentése másik TSO szá- mára	Keresleti igény beérkezésének időszaka*	További informá- ció
Plinovodi	SRG	2023/24	2.495.000	Nem	3*	
Plinovodi	SRG	2024/25	2.495.000	Nem	3*	
Plinovodi	SRG	2025/26	2.495.000	Nem	3*	
Plinovodi	SRG	2026/27	2.475.000	Nem	3*	
Plinovodi	SRG	2027/28	2.475.000	Nem	3*	
Plinovodi	SRG	2028/29	2.475.000	Nem	3*	
Plinovodi	SRG	2029/30	2,475.000	Nem	3*	
Plinovodi	SRG	2030/31	2.475.000	Nem	3*	
Plinovodi	SRG	2031/32	2.475.000	Nem	3*	
Plinovodi	SRG	2032/33	2.475.000	Nem	3*	

*A keresleti igény megjelölések beérkezési dátumának jelzésére az alábbi egységes időszakok kerültek alkalmazásra:

- 1) az előző keresletfelmérési ciklusban, több mint nyolc héttel az éves kapacitásaukciónak kezdetét követően benyújtott, és a keresleti igény korábban nem lett figyelembe véve;
- 2) az éves kapacitásaukciónak kezdete után legfeljebb nyolc héttel benyújtott (0 - 8 héttel az évente meghirdetett éves kapacitásaukciónak kezdete után);
- 3) az éves kapacitásaukciónak kezdete után, több mint nyolc héttel benyújtott, és a keresleti igény az adott évi keresletfelmérési ciklusban figyelembe vételre kerül (9 - 16 héttel az évente meghirdetett kapacitásaukciónak kezdete után)

B. Kereslet felmérése

i. Múltbeli használat adatai

Tornyiszentmiklós (HU) / Pince (SI) határkeresztesző pont nem létező pont, a múltbeli használat adatai nem értelmezhetőek.

ii. A legutóbbi éves kapacitásaukción eredményei

2017-ben volt először piaci igényfelmérés, annak az eredménye DAR riportban került publikálásra 2017.08.08-án. A két TSO megállapodott, hogy igények hiányában nem indítja el a kapacitás bővítési folyamatot. Ennek megfelelően a legutóbbi éves kapacitásaukción (2018.07.02.) nem került lekötött kapacitás felajánlásra erre a pontra, tehát lekötött kapacitás sincs.

iii. Kapcsolat a GRIP-pel, TYNDP-vel és a hazai fejlesztési javaslattal

A kapcsolódó projekt 2015. évtől már szerepel a nemzeti fejlesztési javaslatokban, ENTSOG TYNDP-ben és a regionális fejlesztési javaslatokban is (GRIP CEE, GRIP Southern Corridor).

iv. A bővített kapacitásra vonatkozó keresleti igény várható mennyisége, iránya és időtartama

A régiós és szélesebben értelmezett gázpiacok elemzése eredményeképpen a projektgazda FGSZ és Plinovodi javaslatot tett kétirányú HU-SI határkeresztesző kapacitás kiépítésére, amelyvel létrehozható egy Olaszország-Szlovénia-Magyarország irányú szállítási folyosó.

A régiós gázpiacok számára biztosítható előnyök miatt a projekt PCI státuszt kapott az Európai Bizottságtól a harmadik PCI lista előterjesztésében 2017 novemberében. A PCI listán „6.23 Magyarország - Szlovénia (Nagykanizsa - Tornyiszentmiklós (HU) - Lendava (SI) - Kidričevo) interkonnektor” projektként szerepel.

A projekt szerepel a Central and South Eastern Europe Energy Connectivity (CESEC) projektek között is, valamint jó eséllyel pályázik a következő 2019-es PCI listára (“NSIEAST_17” projektként jelölve).

2018 szeptemberében a Három Tenger Kezdeményezés 3. találkozóján Bukarestben a HU-SI interkonnektort is a kiemelt projektek közé sorolták.

A projektgazdák úgy vélik, hogy az Olaszország-Szlovénia-Magyarország gázszállítási folyosó kezdeményezés pozitív hatásokkal jár a regionális piaci harmonizáció, ellátásbiztonság és diverzifikált források elérése szempontjából is.

A projekt elsődleges előnyei: (i.) lehetővé teszi a magyar, közép- és délkelet-európai kereskedők hozzáférését további nyugat-európai gázpiacokhoz (Olaszország) és LNG forrásokhoz Olaszországban és az észak-adriai régióban, valamint lehetséges útvonalat nyit a fekete-tengeri gázok olasz irányú szállításához; (ii.) lehetővé teszi a szlovén kereskedők hozzáférését a

magyar földgáztárolókhoz; (iii.) növeli az ellátás biztonságát Szlovéniában és az N-1 infrastruktúra felkészültség szintjét; (iv.) növeli a régiós ellátás biztonságát a regionális szállítóhálózatokon és csomópontokon történő bármilyen ellátási probléma esetén; (v.) erősíti a gázpiacok integrációját, ezzel csökkenti a gázár különbséget az olasz piac valamint a közép- és délkelet-európai gázár zóna között.

C. Következtetés a kapacitásbővítésre vonatkozó projekt indításáról

Az összesített nem kötelező érvényű igények a következők:

Entry/Exit Points	2019/2020 (kWh/h/y)	2020/2021 (kWh/h/y)	2021/2022 (kWh/h/y)	2022/2023 (kWh/h/y)	2023/2024 (kWh/h/y)	2024/2025 (kWh/h/y)	2025/2026 (kWh/h/y)	2026/2027 (kWh/h/y)
ENTRY/Pince	0	0	0	0	3.366.050	3.367.991	3.369.932	3.323.014
EXIT/Tornyiszentmiklós	50.000	150.000	250.000	250.000	3.260.000	3.260.000	3.260.000	3.260.000
EXIT/Pince	0	0	0	0	735.000	735.000	735.000	735.000
ENTRY/Tornyiszentmiklós	0	0	0	0	535.000	535.000	535.000	535.000
EXIT/Šempeter	0	0	0	0	2.495.000	2.495.000	2.495.000	2.475.000

Entry/Exit Points	2027/2028 (kWh/h/y)	2028/2029 (kWh/h/y)	2029/2030 (kWh/h/y)	2030/2031 (kWh/h/y)	2031/2032 (kWh/h/y)	2032/2033 (kWh/h/y)	20NN (kWh/h/y)
ENTRY/Pince	3.124.384	3.125.868	3.128.836	2.597.489	2.600.000	2.602.511	50.000
EXIT/Tornyiszentmiklós	3.260.000	3.260.000	3.010.000	2.475.000	2.475.000	2.475.000	0
EXIT/Pince	535.000	535.000	535.000	0	0	0	0
ENTRY/Tornyiszentmiklós	535.000	535.000	535.000	0	0	0	0
EXIT/Šempeter	2.475.000	2.475.000	2.475.000	2.475.000	2.475.000	2.475.000	0

A beérkezett nem kötelező érvényű keresleti igények azt mutatják, hogy jelentős keresleti igény jelent meg többlet kapacitás biztosítására, ezért szükséges kapacitásnövelésre vonatkozó fejlesztési lehetőségek vizsgálata.

A kapott nem kötelező érvényű keresleti igényt a 2017/459 EC (CAM NC) rendelet 26. cikk 7. paragrafusa szerint kell figyelembe venni. A piaci igények értékelése a 2017/459 rendelet 26. cikk szerint rendszeresen történik. A szlovén TSO az értékelést minden évben elvégzi.

A nemzeti fejlesztési tervek és rendszerfejlesztések (TSOk, GRP és ENTSOG TYNDP) keretében a Szlovénia-Magyarország határkeresztesítés fejlesztését az ellátásbiztonság szempontjait is figyelembe véve kell tovább folytatni. Az új határkeresztesítő pont kétirányú működése növeli a regionális jelentőségét ellátásbiztonsági szempontból. Mindkét szállítási rendszerüzemeltető érdekelt a projekt PCI státuszának megőrzésében.

Az előzetes projekt vizsgálat alapján az inkrementális kapacitás fejlesztése több fázisban valósítható meg. Az Európa Bizottság (EU) 2017/459 rendelet 27. fejezete szerinti Design fázis a projekt első fázisra vonatkozó műszaki és gazdasági vizsgálata a kétirányú 12.000-300.000 Nm³/h (átváltás a számításhoz: 1 Nm³ = 10,755 kWh) kapacitás megvalósíthatóságának feltételeit azonosítja, az első fázis használatbavételére 2021 vége a legkorábbi céldátum, míg a projekt második fázisra vonatkozó vizsgálata a nem kötelező piaci igények szerint leadott nagyobb kapacitásigény kielégítéséhez szükséges feltételeket azonosítja és igény esetén valósítja meg 2023 végi legkorábbi használatbavételi határidőre.

A projekt javaslatban tovább vizsgálandó azonosított kapacitásigény szintek:

Nm ³ /h	kWh/h
12.000	129.060
50.000	537.750
230.000	2.473.650
300.000	3.232.500

A projektgazda szállítási rendszerüzemeltetők az alábbi időzítésben állapodtak meg a soron következő tevékenységek kapcsán az Európa Bizottság 2017/459 rendeletének megfelelően:

Kezdési időpont	Befejezési időpont	Leírás
2018.10.04.	2018.11.21.	Tervezési fázis
2018.11.21.	2018.12.21.	Nyilvános konzultáció
2019.07.01.		Éves aukció az inkrementál kapacitásra
	2021.12.31.	Inkrementális kapacitás várható elérhetősége I. fázisra
	2023.12.31.	Inkrementális kapacitás várható elérhetősége II. fázisra

D. Előzetes ütemterv

A kapacitásbővítésre vonatkozó projekt befejezésének előzetesen tervezett dátuma Tornyiszentmiklós határkeresztező ponton (HU>SI és SI>HU irány) 2021.12.31 az első fázisra és 2023. 12.31. a második fázisra.

E. Díjak

Az érintett szállítási rendszerüzemeltetők nem vezetnek be díjakat a nem kötelező érvényű keresleti igények értékeléséért és feldolgozásáért a jelentés által tárgyalt keresletfelmérési ciklusban.

F. Kapcsolat

Plinovodi d.o.o.

Jošt Štrukelj

Kereskedelmi és Szabályozás vezető

+ 386-41-264-696

Jost.Strukelj@plinovodi.si

Cesta Ljubljanske brigade 11b

1001 Ljubljana

Szlovénia

FGSZ Zrt.

Szokodi Gábor

Üzletfejlesztés tanácsadó

+36-70-373-4992

gszokodi@fgsz.hu

Tanácsház u. 5

8600 Siófok

Magyarország